

AUSTRHEIM KOMMUNE

SAMFUNNSDEL Kommuneplan 2014 - 2024

Austrheim
- opne landskap, ope sinn

INNHALD:

Ordføraren har ordet	3
Austrheim viktige verdiar	4
Visjon	5
Forventningar fram mot 2024	6
Rammer og føresetnader	7
Samfunnsutvikling	9
Oppvekst og arbeid	13
Helse, omsorg og folkehelse	15
Miljø og samfunnstryggleik	18
Kommunal organisering og tenesteyting	19
Satsingsområde	21
Kommuneplan - arealdel	23
Plan og styringssystem	24

Ordføraren har ordet

Politikarane i Austrheim ønskjer at kommunen skal vera ein attraktiv stad å bu, arbeida og besøka. Me ønskjer å leggja tilrette for at både innbyggjarane og næringsdrivande skal oppleva kommunen som ein ja-kommune. Gjennom satsinga vår «Austrheim heile livet», ønskjer me å visa at det skal vera godt å bu i Austrheim frå vogga til grav, og at me ønskjer og utvikla servicetilbod som treff alle aldersgrupper.

I dag bur det folk frå 41 nasjonar i Austrheim og dette gjer kommunen til ein internasjonal smeltedigel. Me ønskjer at Austrheim kommune skal vera ein raus og inkluderande kommune, der alle finn seg godt tilrette. Kommunevåpenet vårt er prega av bruer, i overført tyding er tanken at me skal vera eit samfunn som byggjer bruer mellom ulike folk og kulturar. Det at ein byggjer bruer fører til at folk møtes, og der folk møtes oppstår det verdiskaping. Møter me det store kulturelle mangfaldet med opne sinn, vil dette gjera oss og samfunnet vårt rikare og betre rusta til å takla ei verd som vert meir og meir prega av globalisering.

Bergensregionen vil veksa med om lag 160 000 innbyggjarar fram mot 2040. Me vil, saman med våre gode grannkommunar i Nordhordland, leggja tilrette for at ein del av desse nye innbyggjarane skal slå seg ned i vår region, slik at me blir i stand til å utvikla ein betre infrastruktur og eit betre servicetilbod i regionen, til beste for alle innbyggjarar våre.

Austrheim er ein kystkommune med lange maritime tradisjonar. Me ønskjer å ta vare på og vidareutvikla denne tradisjonen og dette perspektivet har vore ei viktig rettesnor i arbeidet med kommuneplanen. Samfunnet vårt har gjennom dei siste 60 åra utvikla seg frå eit typisk fiskarbondesamfunn til eit moderne industrisamfunn sterkt prega av petroleumsnæringa. Gjennom denne kommuneplanen ønskjer me å leggja eit godt grunnlag for vidare vekst og utvikling i kommunen, parallelt med at me tek vare på våre gode tradisjonar og kulturarv.

Beste helsing
Per Lerøy
Ordførar
Austrheim kommune

Austrheim viktige verdier

Opne Landskap, Ope sinn

Kommunen sitt slagord gjev signal om sentrale verdier i Austrheim. Det flotte kystlandskapet er ein viktig ressurs og verdi. Samstundes skal lokalsamfunnet Austrheim vera ope og inkluderande for alle.

Austrheim heile livet

Ein viktig verdi for Austrheim er at det skal vera godt å leva her for alle, heile livet.

Havsport

Austrheim har ei tydeleg maritim tilknytning og satsing på havsport er ein naturleg vidareføring av den verdien denne knytinga har.

Turstiar- folkehelse- fysisk aktivitet

Det opne flate kystlandskapet er ein varig verdi for Austrheim. Gjennom utbygging av turstiar og planar innanfor folkehelse vert denne verdien gjort tilgjengeleg for flest mogleg.

Kystlandsby, Kystbarnehage

Den maritime tilknytninga og verdien av den er og lagt inn i utbygginga av private og offentlege utbyggingar.

Skjærgarden

Øyane og holmane saman med Fosnøyna er eitt av dei største utfartsområda for båt i fylket.

Lygheiane/Kulturlandskap/Kulturminne

Lyghei-landskapet i Austrheim og Nordhordland er internasjonalt kjend «Steinalderlandsbyen ved Fosnstraumen» – I Austrheim finn du meir enn 30 steinalderbuplassar, og nokre av dei er mellom dei eldste i landet.

Vardetangen 4 grader 56 min. 43,182 sek. austleg lengde, 60 grader 48 min. 36,614 sek. nordleg breidde.

Det vestlegaste fastlandspunktet i Noreg.

Austrheim kommune sine kjerneverdier er å vera
Tydeleg, ansvarleg og raus

Foto: Frå barnetråkkregistreringa

Visjon

Visjon for utvikling og vekst

Ein visjon kan definerast som eit framtidig bilete av korleis Austrheim samfunnet skal bli. Visjonen kan vere eit uttrykk for innbyggjarane sine ynskjer, verdiar, behov og draumar. Eit døme kan vera kommunevisjonen "Opne landskap, ope sinn"

Visjon for kommuneplanen er:

Austrheim heile livet.

Måla for utvikling og vekst omtaler meir konkret kva me ynskjer å oppnå.
Her er hovudmåla:

Austrheim vil leggje til rette for auka folketal.

Austrheim vil vidareutvikla seg som ein livskraftig kommune.

Austrheim vil utvikla endå betre kommunale tilbod.

Austrheim vil leggje til rette for at alle vert aktiv kvar dag, heile livet.

Austrheim vil leggje til rette for bu, jobb og fritidstilbod.

Forventningar fram mot 2024

Samferdselsløysingane vert betre og det vert utvikla gode knutepunkt med overgangar frå privat til offentleg transport. Fokuset vert enno sterkare på utbygging av trygg infrastruktur. Spesielt vert det ei auka satsing på klimavenleg transport og satsing på gang og sykkelveggar. Denne satsinga vert og eit viktig bidrag til betring av folkehelsa.

Besøksverde vert heva og det vert utvikla bubilplassar , camping og hotell med tilknytning til tur-stiar. Alle innbyggjarar og besøkjande vil få glede av kystnaturen og aktivitetar knytt til den. Det vert auka fokus på reiseliv som næringsveg, med havsport som hovudtema.

Mongstadorrådet vert utvikla vidare for å få maksimal utnytting av hamne- og industriområdet. Store prosjekt innan oljenæringa gjev rom for auka næringsutvikling og det vert tilrettelagt næringsområde i nærleiken.

Austrheim kommunesenter vert ein tydeleg tettstad og eit tyngdepunkt i nordre del av Nordhordlandsregionen og tilgrensande regionar i nærleiken av Fensfjorden. Det vert eit lokalsenter i Fønnes -Kaland området. Det vert meir fokus på sentrumsnær bustadbygging og næring/handel i sentrum. Det vert auka fokus på å skapa liv i sentrum gjennom etablering av arenaer for , kultur, trening, bading, kunst, uteopphald.

Det vert gjennomført tiltak for å få til butilbod for alle. Varierende bustader som er tilpassa funksjonsnivå, utleige, med gode finansieringsordningar. Det vert tilgang på gode bustadområde i nærleiken av, eller med god tilgang til , sjø.

Austrheim Vidaregåande skule vert rusta opp og får stadfesta si stilling som den viktigaste lærestaden i nordre del av Nordhordlandsregionen og søre del av Sogn og Fjordane.

Kommunen sitt tenestetilbod vert framleis høgt prioritert.

Det vert moderne barnehagar med full dekning.

Det vert etablert ny skulestruktur med skuleanlegg for best mogeleg og moderne læremiljø.

Kommunen vil ha sterkt fokus på beredskap og tryggleik i samarbeid med dei andre kommunane i regionen.

Kommunen vil verdlikehalde kommunale bygg og eigedomar, avgrensa til eit volum som er mogeleg å handtera.

Kommunen vil vera pådrivar for fibernettutbygging og vatn/avlauksnett utbygging.

Tenestetilbodet for dei eldre vert godt utbygd og moderne.

Kulturhistoria og kulturminna i kommunen vert ivareteke og formidla til nye generasjonar.

Tradisjonelt fiskeri, landbruk og primærnæringane vert utvikla og vidareført.

Det vert auka merksemd på arealbruk, beitebruk, landbruk, lyngbrenning i høve til auken i attgroing.

Foto: Camilla Pedersen

Rammer og føresetnader

Regjeringa har lagt føringar for regional og kommunal planlegging i dokumentet "Nasjonale forventningar til regional og kommunal planlegging" vedteke 24. Juni 2011. Regjeringa sine forventningar til regional og kommunal planlegging er, Klima og energi, Samferdsel - infrastruktur, Verdiskaping - næringsutvikling, Natur-kulturmiljø -landskap og Helse - livskvalitet - oppvekstmiljø. Alle desse områda krev oppfølging på ulike nivå og på ulike måtar.

Forventningane skal leggjast til grunn i arbeidet planprosessar, og dei skal medverka til at lokal planlegging tek opp viktige utfordringar i samfunnsutviklinga.

Det er første gong eit slikt forventningsdokument inngår som formell del av plansystemet.

Kvart fjerde år skal det no utarbeidast eit dokument med nasjonale forventningar til regional og lokal planlegging, i samsvar med reglane i pbl § 6-1.

Forventningane vil vera retningsgjevande for utarbeiding av lokale planar. Ei klargjering av regjeringa sine forventningar er meint å medverke til at planlegginga blir meir målretta og ikkje meir omfattande enn naudsynt.

Nasjonale føringar:

Nasjonale forventningar til regional og kommunal planlegging, vedteke 24. Juni 2011

Rundskriv T-2/08 Rikspolitisk retningslinje for å styrke barn og unges interesser i planlegginga

Retningslinje T-1442 Støy i arealplanlegging

Rundskriv T-5/97 om arealplanlegging og utbygging i fareområder

Rundskriv T-4/96 lover og retningslinjer for planlegging og ressursutnytting i kystsonen

Rundskriv T-5/93 Rikspolitisk retningslinjer for samordnet areal- og transportplanlegging

Statlige planretningslinjer for differensiert forvaltning av strandsonen langs sjøen

(Fastsatt ved kgl.res. av 25. Mars 2011, jfr. pbl § 6-2)

Regionale føringar:

Fylkesplan for Hordaland, 2005-2008 (forlenga inntil vidare)

Klimaplan for Hordaland, 2010-2020 (inkluderer fylkesdelplan for energi og vindkraft).

Fylkesdelplan for senterstruktur og lokalisering av service og handel, 2001-2004 (ny under arbeid)

Fylkesdelplan for fiskerihammer

Fylkesdelplan for idrett, fysisk aktivitet og friluftsliv, 2008-2012

Fylkesdelplan for kulturminne, 1999-2010

Fylkesdelplan for kystsona i Hordaland, 2001-2012

Råd om landskap i kommunal planlegging i Hordaland, 2011

Råd om planlegging og forvaltning av strandsona i Hordaland 2007

Område for friluftsliv, kartlegging og verdsetting av regionalt viktige område i Hord., 2008

Arealstrategi for landbruket, 2009

Strategisk næringsplan for Bergensregionen 2010-2014

Behov for næringsarealer i Bergensregionen, Business Region Bergen, 2012

Rammeplan for avkjørsler og byggegrensar, riks og fylkesveggar region vest 2012 - 2015

Regional plan for folkehelse 2014-2025

Regional transportplan 2013-2024

Regional næringsplan 2013-2017

Økonomiske rammer

Summen av driftsinntekter har auka frå om lag 190 millionar kroner i 2009 til om lag 235 millionar kroner i 2013, Auken i inntekter utgjer siste år 4% (2012-2013)

Driftsutgiftene har i same perioden og auka jamt. Frå 179 millionar kroner i 2009 til om lag 232 millionar i 2013. Auken i utgifter siste år utgjer 3,6%.

Netto driftsresultat for 2013 var på 2,3 %

Mål:

Reduksjonar skal ikkje senka kvaliteten på tenester.

Det skal arbeidast for eit stabilt driftsresultat på minimum 3% av samla driftsinntekter.

Det skal fokuserast på prosjektarbeid og nye metodar for oppgåveløysing.

Støtta rasjonalisering gjennom bruk av elektronisk betaling, sakshandsaming og informasjonssystem.

Strategi:

Austrheim kommune har gode kår og skal framleis ha bra kontroll på økonomien.

Det skal fokuserast meir på effektivisering og rasjonell drift.

Naudsynt Investing i eksisterande bygg og anlegg.

Den totale ramma for drift 2014 vert om lag 162,5 millionar kroner.

Den totale ramma for investeringar 2014 vert om lag 14 millionar kroner.

Budsjetttrammene frå 2015 -17 vert omlag på same nivå som for 2014.

Det vert teke høgd for ei viss renteauke framover.

Handlingsdel til kommuneplan vert å integrera i økonomiplan og skal oppdaterast kvart år.

Det er særleg tilbodet til dei eldre gjennom heimetenester, omsorgsbustader mfl. ,som gjev ekstra utfordringar framover.

Kommunen vil halde fram med det gode arbeidet innan oppvekstsektoren.

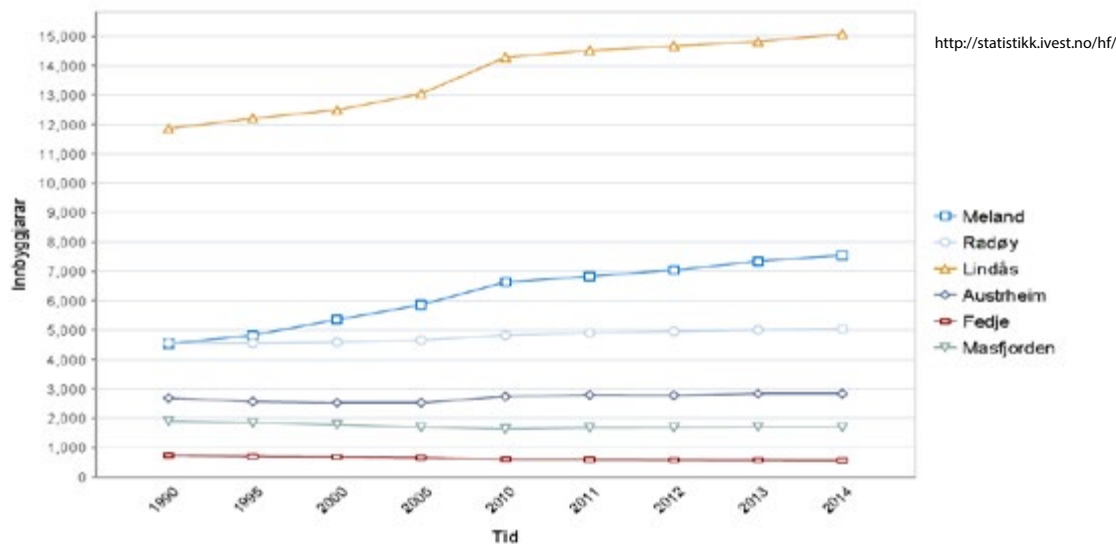

Foto: Bru, Sykkel, kultur - Austrheim kommune

Samfunnsutvikling

Tid	1990	1995	2000	2005	2010	2011	2012	2013	2014
Geografi									
Austrheim	2,684	2,567	2,527	2,527	2,738	2,789	2,776	2,833	2,833

Befolkningsvekst

Folketalet i Austrheim kommune har hatt ei positiv utvikling sidan 2006. I perioden 1998-2006 låg folketalet relativt stabilt rundt 2.500-2.550 innbyggjarar, medan folketalet ved inngangen til andre kvartal 2013 var på heile 2.804 personar. Dette er ei auke i Innbyggartal på 270 personar, eller 11 prosent i perioden 1998-2013. Samanlikna med dei andre kommunane i Nordhordland, har Austrheim den fjerde beste prosentvise folketaletsutviklinga. Folketalet i 2014 er 2833 innbyggjarar. (Kjelde: Statistisk Sentralbyrå (SSB).)

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2025	2030	2031
Framskrive innbyggartal	2,833	2,844	2,877	2,915	2,944	2,985	3,020	3,227	3,436	3,485

Samstundes veks delen eldre over 67. Mykje av folkeauken kjem med tilflytting og innvandring. Innvandringa var i 2013 på 337 personar. Prognose for fødselsoverskot ligg på omlag 10 personar per år.

Mål:

- Auka befolkningsvekst, på same nivå eller høgare enn noverande.
- Auka fokus på dialog med innbyggjarane.
- Tilretteleggje for bustadbygging.
- Forenkla reglane for tiltak i LNF område.
- Langsiktig styring i samband med bruken strandsona og kystnaturen.

Strategi:

- Realisera tiltaka i Bustadsosial handlingsplan.
- Auka fokus på utnytting av eksisterande regulert bustadareal.
- Opne for mindre tiltak utan dispensasjon for eksisterande bustader i LNF område. (KPL arealdel).
- Auka fokus på fortetting.
- Ha god dialog med grunneigarar, utbyggjarar om mogelege utviklingområde.
- Oppretthalde den gode dialogen med innbyggjarane.

Tettstadutvikling

Tal innbyggjarar i tettstader

1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2011	2012
405	407	404	637	930	971	953	953	967	972	969	1,025	1,029

Austrheim kommune har to tettstader, Austrheim kommunesenter og lokalsenter Fønnes-Kaland.

Austrheim kommunesenter er og regionsenter for nordre del av Nordhordland og andre regionar i nærleiken av Fensfjorden.

På begge stadene finnst kjøpesenter, Mastrevik Torg og Fønnes Senter

I nærleiken av/tilknytning til desse sentra finn ein Austrheim med nærbutikk, kyrkje, og Mongstadkrysset med matvarebutikk.

Det er ein jamn auke i tal innbyggjarar som vil bu sentralt. Bustadsosial handlingsplan peikar på at det er etterspurnad på sentrale bustader med kort avstand til ulike tenester.

Mål:

Auka talet innbyggjarar i sentra og fremja urbane kvalitetar.

Ha ei styrkt utvikling av dei to tettstadene i kommunen, med fokus på levande sentrum.

Området nær Mastrevik torg skal vera tydeleg kommunesenter og regionsenter nord i Nordhordland.

Fønnes senter skal vera tyngdepunkt i utbygginga frå Nordre Fønnesvåg til Mongstadkrysset/Litlås.

Strategi:

Gjennomføra områderegulering for Austrheim kommunesenter.

Vidareføra arbeidet med sentrumsutvikling i "Austrheim heile Livet"

Kople arbeidet med områderegulering av Nordre Fønnesvåg med utbygging/regulering av områda vidare mot Mongstad.

Følgje målsettingane i gjeldande planstrategi.

Kultur

Frivillig innsats frå lag- og organisasjonar er avgjerande for at Austrheim skal vere ein god og triveleg kommune å bu i.

Dei frivillige lag og organisasjonar er berebjelken i kulturlivet i kommunen og vi har eit rikt og variert kulturliv. Kommunen har og eit bredt engasjement for å støtte opp under kulturen og kulturarbeidet. Sju kunstnarar held i dag hus i Austrheim kommune sitt gamle kommunehus – Kunsthuset Austrheim. Ein har den kulturelle skulesekken (DKS) og den kulturelle spaserstokken (DKSS).

Kommunen har eigen ungdomsklubb og tiltak for barn- og ungdom. Tilrettelegging for naturforvaltning og friluftsliv og aktivt kulturminnevern mellom anna gjennom samlingar. Det er kulturtilbod som Kino, Galleri Trappa, sceneframsyingar og bibliotek.

Kommunen bidreg til kultur dagar (annan kvart år), Kystsogedagar, Havsporsveka (tilskot) og gjev støtte til kulturlivet gjennom investeringar i vaksenopplæring, Idrettsbygg/anlegg, kulturbygg/forsamlingshus (tilskot), Ålmenne kulturføremål (kulturmidlar).

Mål:

Oppretthalde og styrkje kommunen sitt kulturtilbod.

Fremje kystkulturen og leggje tilrette for bruk av kystlandskapet og kulturminna.

Leggje tilrette for og styrkje det frivillige kulturlivet i kommunen.

Støtte festivalar som Havsporsveka, Fønnesdagane, Landbruksdagen og støtta vidareutvikling av denne typen kulturaktivitet.

Alle innbyggjarane skal oppleve at dei har eit tilbod som gjer det mogleg å vere fysisk aktiv i naturen, ved sjøen og i idrettsanlegg, uansett alder og behov.

Strategi:

Følgje opp tiltak og handlingsprogram i «Plan for fysisk aktivitet, idrett og friluftsliv 2012-2020»

Utarbeida eigen kulturminneplan.

Utvikle eit kulturskulesenter og ta i bruk ungdommens hus.

Etablere samlingar for oppbevaring, bevaring og gjera lause og faste kulturminne tilgjengelege.

Næring

Næringsstrukturen i kommunen er relativt ein-sidig, med sterkt fokus på industri og anna verksemd knytt til aktiviteten på Mongstad – og industrien er den næringssektoren som i tal har flest sysselsette i perioden 2008-2012.

Under viser fordelinga på ulike næringar i år 2012:

	År	Inntekt	Tilsette	Dres	Årsres	Lønn	Verdisk	Tal foretak
Energi	2012	211,307	71	38,396	31,278	27,270	65,666	13
Maritim	2012	491,718	175	11,378	-27,953	77,390	88,768	41
Marin	2012	38,835	10	10,838	8,421	10,490	21,328	14
Media og kulturbasert næringsliv	2012	4,962	9	3	25	1,388	1,391	20
Reiseliv og oppleving	2012	25,004	33	1,763	977	7,316	9,079	28

I tillegg til dette kjem sysselsette innan primærnæringsane.

Mål:

Gjera Austrheim til eit attraktivt reisemål.

Auke talet på gjestedøgn og dagsbesøkjande.

Auke talet på bedrifter med fokus på havsport og reiseliv.

Utnytte potensialet for vidare næringsutvikling på og ved Mongstad.

Legge tilrette for positiv utvikling av landbruk og fiskerinæring.

Strategi:

Gjennomføra tiltaka i "Strategisk Næringsplan" (felles for Austrheim og Lindås kommunar)

Gjennomføra tiltaka i handlingsprogram 2014-2017 i "Strategisk næringsplan, med fokus på reiseliv og havsport 2014-2025".

Bidra til etablering av bubilparkering, campingplassar og utleigeiningar for besøkande.

Gjera "Vardetangen", Norges vestligaste fastlandspunkt, meir kjend og tilgjengeleg for alle.

Profilera havsportsaktivitetar, kultur og aktivitetstilbod, gjennom eit synleg og godt vertskap i kommunen.

Sikra utdanningstilbod i kommunen og arbeide for auke i tal lokale lærlingplassar.

Sikra areal til vidare næringsutvikling for alle næringar.

Foto: Austrheim kommune

Samferdsle og Infrastruktur

Det er registrert omlag 50 km kommunal veg og 42 km fylkesveg i kommunen. (Stabilt i perioden 2010-12)

Det er lite gang og sykkelveg i høve til målsettinga. Det er laga ny vegløyning i Austrheim kommunesenter.

Austrheim er eit trafikalt knutepunkt i Nordhordlandsregionen, både når det gjeld båt-trafikk og kollektivtransport på land (i hovudsak buss). Kommunen har gode kollektivtilbod både til og frå Bergen, via Lindås og Radøy. Frå hurtigbåtkaien på Vardetangen går det båt sørover til Bergen og nordover til Nordfjord og Sogn. Det går skuleskyss-rute med båt som trafikkerer Fensfjordbassenget.

Det er ferjesamband mellom Austrheim kommune, Fedje kommune og Gulen kommune.

Mål:

Eit trygt og effektivt vegnett for mjuke trafikantar.

Auke prosentdelen av gåande og syklande.

Auke kollektivdel i høve til regionale mål.

Ha tilstrekkeleg breidbandskapasitet til bustad og næring, og ha god dekning for mobiltelefon alle stader der det bur folk, langs med vegnettet og til sentrale utfartsstader i kommunen.

Strategi:

Vera pådrivar for utbygging av gang og sykkelveg langs hovudvegen gjennom kommunen.

Gjennomføra detaljreguleringsplan for gang og sykkelveg Mastrevik-Kilstaumen.

Vera pådrivar for utbygging av breiband og mobilnett.

Koordinera arealplanlegging med hovudplan for vass og avlaup.

Gjennomføra tiltak i trafikksikringsplan.

Foto: Vardetangen hurtigbåt - Austrheim kommune

Oppvekst og arbeid

Kvalifisering og utdanning

Utdanningsnivået i Austrheim kommune ligg noko lågare enn landsgjennomsnittet ,Hordaland og Sogn og Fjordane. Medan 8 % av befolkninga i landet og i Hordaland har utdanning på høgare universitetsnivå, har Austrheim berre 3%. For kortare universitetsutdanning er prosentdelen på landsnivå 22%, i Hordaland 23%, og i Austrheim 15 %. Samanlikna med dei andre kommunane i Nordhordland skil ikkje Austrheim seg monaleg ut, sjølv om både Meland, Lindås og Modalen kommunar har eit noko høgare utdanningsnivå enn resten. Profilen på utdanningsnivået i kommunen er mest sannsynleg eit uttrykk for at det er tilpassa det behovet som næringslivet har per i dag. Om ein ser på kva næringsutvikling som er ynskjeleg for framtida, er det likevel grunn til å sjå nærare på korleis ein kan få eit høgare gjennomsnittleg utdanningsnivå i kommunen.

Mål:

Bidra til at born og familiar får tidleg og tilpassa hjelp om det er trong for det.

Læringsresultat ligg over landsgjennomsnittet.

Oppretthalde og vidareutvikle den vidaregåande skulen og auka statusen til denne gjennom mellom anna gode resultat.

Innvandrarar oppnår same deltaking i utdanning og samfunnsliv som andre innbyggjarar i kommunen.

Leggje tilrette for å etablera fleire kompetansearbeidsplassar i kommunen.

Strategi:

Bidra til auka kompetanse hjå dei som arbeider med born og unge, og fremja kompetanseheving generelt.

Tilretteleggje for læring som gjev den kompetanse samfunnet treng.

Styrkje samarbeidet mellom skule og heim

Styrkje den vidaregåande skulen gjennom auka samarbeid

Vurdere skulestruktur og oppbygging.

Leggje tilrette for eit bredt spekter av aktivitetar for alle, heile livet.

Vidareføra langsiktige tiltak i tråd med kommunen si Utviklingsmelding av 2013. (Realfag-satsing, PALS, La Linea)

Livskvalitet og deltaking

Austrheim kommune har rike tradisjonar med omsyn til frivillig kulturarbeid.

Både innan idrett, musikk og anna frivillig kultur- og ungdomsarbeid er mangfaldet stort.

Austrheim fekk i 2012 ny idrettspark, med kunstgrasbane, ballbinge og friidrettsanlegg.

Kommunen har idrettshall med eigne banar for handball, volleyball og basketball, rom for styrketrening, turn-utstyr, bordtennisutstyr, badminton-utstyr og møterom.

På Årås, ved grasbana til Austrheim IL, ligg Austrheim samfunnshus. Her er ein større sal med scene og plass til 300 personar, storkjøkken og kafélokale. På samfunnshuset er det også fleire mindre møtelokalar som vert leigd ut. I huset finn ein også lokalitetar til fleire lag og organisasjonar.

Skjergarden er spesielt godt eigna for havsport, og vert nytta til dette føremålet under Havsportveka.

Tilhøva for publikum er likevel ikkje godt nok utvikla når det gjeld tilkomst, parkering, toalett etc.

Mål:

Alle innbyggerane i Austrheim kommune skal oppleve at dei har eit tilbod som gjer det mogleg å vere fysisk aktive i naturen, ved sjøen og i idrettsanlegg, uansett alder og behov.

Leve opp til visjonen «Austrheim heile livet» og leggje til rette for eit allsidig miljø for aktivitet på arenaer som barnehage, skular, skulefritidsordningar, seniorsenter og sjukeheim.

Stimulera for eit breiare spekter av lag, foreiningar og klubbar.

Strategi:

Gjennomføra tiltaka i plan for Plan for fysisk aktivitet, idrett og friluftsliv 2012-2020 og revidera denne i 2020.

Gje driftsstøtte til opplæringstiltak, samordning og samarbeid om trenarar, dirigentar, instruktørar o.l.

Ta med frivillige lag og organisasjonar i arbeidet med utviklinga av eit allsidig miljø for aktivitet.

Halde fram med ungdomsarbeidet gjennom ungdommens hus, ungdomskoordinator, ungdomsråd m.m..

Utvikle kulturskulen vidare, gje tilbod til fleire.

Oppretthalde og vidareutvikle seniorsenteret.

Leggje vekt på tilgjenge for alle (Universell utforming) i samfunnsutviklinga.

Arbeid

Sysselsettinga i Austrheim kommune (basert på dei som har Austrheim som bustad) har auka frå 1.399 personar i 2008 til 1.479 personar i 2012. Auken på 80 personar, eller nærare 6 prosent, har kome i same tidsrom som folketallet har vore i vekst. Ser ein på samansettinga av næringslivet (sjå graf nedanfor) er det tydeleg at industrien står i ei særstilling i kommunen med 21 prosent av sysselsettinga i 2012. I landet elles står industrien for «berre» ni prosent av sysselsettinga. Næringslivet på og kring Mongstad har sjølsagt mykje med dette biletet å gjere, og ser ein på dei neste næringane på lista så er det også slike som gjerne ligg nært opp til aktiviteten i oljenæringa. Eit unntak er «helse- og sosialtenester» som kjem høgt opp med 17 prosent av sysselsettinga. Dette er gjerne offentlege arbeidsplassar i den kommunale helse- og omsorgstenesta.

Arbeidsløysa i Austrheim kommune skil seg ikkje særskilt ut, samanlikna med nivået i landet eller fylka Hordaland og Sogn og Fjordane (sjå graf under). Stort sett følgjer arbeidsløysa dei same svingingane. Arbeidsløysa er heller ikkje på eit så lågt nivå, at ein lite fleksibel, lokal arbeidsmarknad er eit problem, i alle fall ikkje på eit overordna nivå.

Austrheim kommune er ein del av ein arbeidsmarknad som strekker seg overheile Nordhordlandsregionen, ned til Bergen, og inn i andre regionar.

Mål:

Ha eit arbeids og næringsliv som bidreg til auka arbeidsdeltaking.

Auke breidda av kompetanse og støtta opp om næringsutvikling som gjev mangfald i næringslivet.

Støtte arbeidsmarknadstiltak som gjer det mogeleg for personar med nedsett arbeidsevne å arbeide.

Oppretthalde og vidareutvikle maritim næring.

Oppretthalde sysselsettinga i landbruket.

Strategi:

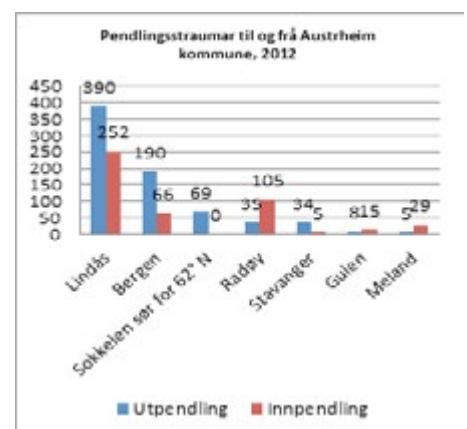
Gjennomføra tiltaka i "Strategisk Næringsplan for Lindås og Austrheim 2011-2020".

Gjennomføra tiltaka i handlingsprogram 2014-2017 i "Strategisk næringsplan, med fokus på reiseliv og havsport 2014-2025" og revidera handlingsprogrammet i 2017.

Tilretteleggje for etablering av attraktive næringsareal med god tilgang frå veg og /eller frå sjø.

Bidra til at personar med ulik kulturell og/eller funksjonsmessig bakgrunn vert tilsett

Ha tett samarbeid med NAV

Helse, omsorg og folkehelse

Behov for omsorg

Betre helse og auka levealder heng saman med betre levekår. Dei store helse og velferdsutfordringane vil i åra framover vera knytt til ei auke i livsstilsrelaterte sjukdomar, fleire gamle og sosiale ulikskapar. For å møte desse utfordringane er det naudsynt med ein auke i satsinga på førebyggjande tiltak innanfor fleire sektorar i samfunnet. I og med samhandlingsreforma og folkehelselova som vart sett i verk 1/1-2012, er det skjerpa krav til den kommunale omsorgstenesta. Pasientar vert tidlegare utskrive frå sjukehus og ført over til lokale omsorgstilbod, anten i kommunale mottak eller som teneste heime hjå folk. Av dette følgjer og auka krav til kompetanse hjå dei tilsette i kommunen.

Mål:

Ivareta oppgåvene innan helse og omsorg på ein god og kostnadseffektiv måte.
Ha gode resultat i velferds-statistisk samanheng.
Fremja helse og trivsel i lokalsamfunnet.
Fremja ei berekraftig utvikling gjennom førebyggjande arbeid.

Strategi:

Arbeida aktivt for å etablera gode samarbeidsrelasjonar mellom kommunen og brukarar, pårørande og frivillig sektor.
Arbeida for god samhandling mellom ulike delar av offentleg sektor.
Byggje ut tenestetilbod innanfor økonomiske rammer.
Ha eit tydeleg kommunalt tenestetilbod og ha klart definerte mål på kva nivå desse teneste skal ha.
Ein stor del av satsinga innan pleie, helse og velferd skal gå til førebyggjande tiltak.
Prøva ny velferdsteknologi og gjennom det etablera nye løysingar som gjev gode tenestetilbod og effektiv drift.

Psykisk helse og rus

Psykisk helse er ein del av familiekontoret i kommunen. Kontoret har psykolog og psykologisk sjukepleiar.

Denne tenesta er eit lågterskeltilbod og det skal vera lett å ta kontakt med tenesta.

Oppgåvene er å delta i behandling og tilrettelegging av tiltak for personar med psykiske lidningar, kriser og vanskelege livssituasjonar. Samt delta i førebyggjande arbeid blant barn og unge, pluss vera rettleiar for anna helsepersonell.

Kommunelegen er kontaktpunkt for arbeid med rus-problem hjå vaksne. For ungdom opp til 20år er det etablert eige tilbod "Helsestasjon for ungdom". Der vert det gjeve råd og rettleiing om mellom anna, rus, psykiske problem, seksualitet og kosthald.

Det er ein skjenkestad i kommunen. Det er 4 butikkar med løyve for sal av øl. Næraste vinmonopol er i Knarvik, sommaren 2014 opnar det mini-pol på Manger.

Mål:

Lågare tal ungdom med psykiske problem.

Mindre bruk av vanedannande og beroligande medisinar.

Heva debutalderen for bruk av rusmiddel mellom unge.

Ha god lokal innsats overfor personar med rus-problem.

Ha god kontroll og retning på sals- og skjenkjespolitikken.

Strategi:

Revidera og gjennomføra tiltaka i "Ruspolitisk handlingsplan Austrheim"

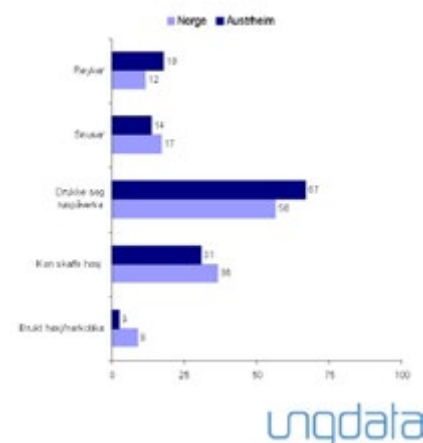
Halde fram med førebygging av rusmiddelavhengigheit gjennom regulering av sal og skjenking av alkohol.

Etablera program for rusførebygging i grunnskulen som inkluderer born og føresette.

Sikra høg kompetanse innan tenester for barn og unge og andre som er i ein sårbar livssituasjon.

Gje eit raskt og rett tilbod til personar med psykiske problem, etter kontakt med fastlege/kommunelege.

Sjå pårørande som ein ressurs i arbeidet i høve til personar med rus-problem eller psykisk lidning.

Livsstilssjukdomar

Betre helse og auka levealder saman med betre levkår gjev store helse og velferdsutfordringar i åra framover, knytt til ei auke i livstilsrelaterte sjukdomar.

Mål:

Reduksjon i tidlig død (før 75 år) som følgje av livstilsrelaterte sjukdomar. Innan 2025 skal nedgangen vera minst 25% (jfr. WHO's mål).

Reduksjon i bruken av spesialisthelsetenester.

Betre utvikling enn landsgjennomsnittet i overvekt (mål i BMI) hjå born, unge og menn (på sesjon).

Strategi:

Styrkje fokuset på fysisk aktivitet, kosthald og gode helsevanar i helsestasjon, barnehagar, skular og skulefritidsordninga.

Bidra aktivt til nedgang i bruk av tobakk.

Bidra til at livstilsrelaterte sjukdomar vert oppdaga tidleg og tilby heilskapleg rehabilitering og behandling.

Utvikle gode folkehelseiltak i samarbeid med idrettslag og andre frivillige organisasjonar.

Legge til rette for god samhandling mellom primærhelsetenesta, NAV og spesialhelsetenesta.

Sosial ulikskap

Austrheim VGS har eit frafall på omlag 20 av 252 elevar (omlag 8%). Nokre av dei som fell frå skiftar fag, nokre går over til NAV som jobbsøkjande og nokre er skuletrøtte og tek heilt fri. i snitt får eit 50 tals personer kortvarig supplerande økonomisk hjelp pr år.

Mål:

Redusera talet på ungdom som ikkje fullfører vidaregåande skule

Redusera talet på personar med uføretrygd.

Reduksjon av tal personar som mottok sosiale ytingar frå NAV, utanom alderspensjon.

Strategi:

Syte for at tilsette legar, helsearbeidarar, barnehagetilsette, lærarar og andre som arbeider med barn, har naudsynt kompetanse.

Gje eit heilskapleg tilbod til alle som står i fare for å falle ut av utdanning eller arbeid. Ingen skal gå passiv.

Bruka heile kommunen sin kompetansebreidde i samband med integrering av flyktningar og innvandrarar.

Gjennom ulike tiltak syte for at flest mogeleg har eigen bustad.

Foto: Austrheim kommunehus

Miljø og samfunnstryggleik

Miljø

Omsynet til ei berekraftig utvikling gjer at dei langsiktige miljøomsyna i planarbeidet skal vegast tyngre enn dei meir kortsiktige økonomiske omsyna. Kommunen må leggje til rette for reduksjon av energibruk og klimagass-utslepp gjennom energieffektivisering, utbygging av fornybar energi og tilpassing til klimaendringar basert på risiko- og sårbarheitsanalyser. Klimatiltak som har positive eller akseptable effektar for naturmangfallet og andre viktige miljøverdier må prioriterast. Kommunen har utarbeidd eigen "Energi og Klimaplan"

Mål:

Redusera bruken av bil for personreiser og stimulera til auka kollektivtrafikk.
Auka fokuset på fortetting i bustadbygging.
Stimulera til tettstadutvikling med heilskapleg bu, arbeid og fritidstilbod.
Auke talet gåande og syklande.
Redusera utslepp for kommunale kjørety gjennom å velje miljøvenlege løysingar.
Prioritera miljømerka/sertifiserte verer og tenester ved innkjøp.
Sikra tilgang til sjø utan at den maritime miljøbelastninga vert større enn naudsynt.

Strategi:

Ha tilbod om ladepunkt og langtidsparkering i kollektivknutepunkt.
Sikre kollektivtilbod i samband med nye utbyggingar.
Utvide gang og sykkelvegnettet gjennom kommunen. Starte reguleringsplanar for desse.
Gjennom kartlegging av funksjonell strandsone syte for at tiltak og utbygging ikkje går ut over viktig natur eller den ålmenta sine interesser.
Velje EL-bilar dersom det er teknologisk forsvarleg i høve til bruken.
Kommunen stiller krav til miljøsertifisering ved innkjøp og val av leverandørar.

Samfunnstryggleik og beredskap

Samfunnstryggleik handlar om å bidra til eit trygt og robust samfunn, mellom anna gjennom å få oversikt over relevant risiko. Kommunen har gjennom oppbygginga av planstrategi og plan for nytt plansystem fått med omsynet til dette. Det er og utarbeidd "kommuneROS" for kommunen.

Mål:

Ha relevant og oppdatert "KommuneROS"
Ha oppdaterte og fungerande beredskapsplanar for kommunen.
Vera best mogeleg førebudd på ulike relevante hendingar som kan råka kommunen.

Strategi:

Revidera "KommuneROS" for Austrheim kommune.
Syte for at ROS vert gjennomført i alle planprosessar (PBL).
Syte for at ROS vert gjennomført i alle kommunale verksemdar.
Vedlikehalda beredskapsplanane.
Gjennomføra øvingar, opplæring og kompetanseheving av kriseleing/leing.
Gjennomføra avbøtande tiltak i høve til "KommuneROS"

Kommunal organisering og tenesteyting

Kommunen som organisasjon

Austrheim Kommune er ei relativt stor verksemd med 323 tilsette som til saman utfører 243 årsverk.

Kommunen søkjer å gje eit trygt og godt livsløp for alle gjennom å ha ein bredt fagleg samansett organisasjon til rådvelde for alle innbyggjarar.

Organisasjonen ser sånn ut:

Mål:

Skal vera, og stå fram, som ein attraktiv arbeidsgjevar.

Skal ha tydeleg leiing og gode styringsreiskap.

Skal leggje vekt på nyskaping og utvikling og gje dei tilsette mogelegheiter og utfordringar.

Skal leggje vekt på etikk og lokale verdiar i møtet med innbyggjarar og andre.

Skal vera eit førebilete i høve til å fremje berekraft i balansen mellom arbeidsmiljø og kvalitet

Strategi:

Ha jamlege møte med arbeidstakarorganisasjonane om spørsmål som gjeld organisasjonsendringar, budsjett, tingingar m.m. Gjennomføra tiltaka i "Strategisk kompetanseplan 2013-2018"

Vidareføra arbeidet med systematisk HMT (Helse Miljø og Tryggleik) i organisasjonen.

Vera aktiv i moderniseringa (digitaliseringa) av kommunen sine forvaltningstenester.

Arbeida for eit godt omdømme som kan bidra til naudsynt rekruttering av kompetente tilsette.

Kommunen som tenesteytar

Det kommunale tenestetilbodet er del i ansvarsområde. "Oppvekst" består av Familiekontoret, Barnehagar, Skular (1-10) og Vaksen-opplæringa. "Kultur" femner om allment kulturarbeid, kulturskule og bibliotek. "Pleie og omsorg" femner sjukeheim, heimesjukepleie, kjøkken/reinhald/vaskeri, arbeids-senter, tenester/bustader for utviklingshemma. "Helse" femner lækjarkontor og fysioterapi. Samt interkommunalt samarbeid for mellom anna lækjarvakt. NAV femner sosialrådgjeving, rettleiing, økonomisk sosialhjelp m.m., og er eit samarbeid mellom NAV og kommunen. "Plan, Byggjesak og Miljø" handsamar private og offentlege planar samt saker etter Plan Og Bygningslov, Delingslov mfl. "Landbruk" er no løyst saman med Radøy og Fedje. Der Radøy er vertskommune. "Teknisk drift" står for prosjektering, planlegging, drift og vedlikehald av kommunal eigedom og bygg.

Mål:

Skal dekkje innbyggjarane sitt behov for tenester gjennom god og effektiv organisering.
Skal syte for at viktige prioriteringar av tenester, og styring av tenester, vert utført gjennom dialog med innbyggjarane.
Der det er naturleg eller naudsynt, søkje samarbeid med nabokommunar/region, for å styrkje tenestetilbodet.

Strategi:

Nytta modernisering og digitalisering til å skapa innovative løysningar for ein god dialog med innbyggjarane.
Ha eit tydeleg planhierarki og vidareføra/gjennomføra intensjonane i gjeldande Planstrategi.
Etablera tydelege rutinar i høve til "årshjul" for plan, tiltak og måloppnåing.
Ha tydelege og korte vegar for avgjerdsprosessar.
Lage nytt delegasjonsreglement.
Søkje offentleg og eller offentleg/privat samarbeid der det gjev positiv verknad for innbyggjarane i form av betre tenester.
Styrkje samarbeidet med lokale lag, organisasjonar og foreiningar.

Satsingsområde

INFRASTRUKTUR

Gang og sykkelveg, Veg, Vatn og avlaup, Internett,

Mål:

Eit trygt og effektivt vegnett for alle trafikantar.

Auke prosentdelen av gåande og syklande.

Auke kollektivdel i høve til regionale mål.

Ha tilstrekkeleg breidbandskapasitet til bustad og næring, og ha god dekning for mobiltelefon alle stader der det bur folk, langs med vegnettet og til sentrale utfartsstader i kommunen.

Planlegga for vidare utbygging og vedlikehald av kommunen sin infrastruktur innan vatn og avlaup.

Strategi:

Vera pådrivar for utbygging av gang og sykkelveg langs hovudvegen gjennom kommunen.

Gjennomføra detaljreguleringsplan for gang og sykkelveg Mastrevik-Kilstaumen.

Vera pådrivar for utbygging av breiband og mobilnett.

Gjennomføra tiltaka i "Hovudplan Vatn og Avlaup"

Koordinera arealplanlegging med hovudplan for vass og avlaup.

Gjennomføra tiltak i trafikksikringsplan.

TETTSTADUTVIKLING

Gåstrategi, tenester i sentrum, tettstad, fortetting, knytning frå land og sjø, havsport, hotell/overnatting

Mål:

Auka talet innbyggjarar i tettstader og fremja urbane kvalitetar.

Ha ei styrt utvikling av dei to tettstadene i kommunen, med fokus på levande sentrum.

Området nær Mastrevik torg skal vera tydeleg kommunesenter og regionsenter nord i Nordhordland.

Vidareutvikle lokalsenter i området Nordre Fønnesvåg til Mongstadkrysset/Litlås.

Strategi:

Gjennomføra områderegulering for Austrheim kommunesenter.

Vidareføra arbeidet med tettstadutvikling i "Austrheim heile Livet"

Gjennomføra tiltaka i "Bustadsosial handlingsplan 2013-2020" i høve til sentrumsnære bustader tilpassa for eldre.

Kople arbeidet med områderegulering av Nordre Fønnesvåg med utbygging/regulering av områda vidare mot Mongstad.

Følgje målsettingane for planlegging av tettstadene i gjeldande planstrategi.

NÆRINGSUTVIKLING

Næringsutvikling, Mongstad, Reiseliv/Havsport, Verkemiddelapparat

Mål:

Austrheim skal vere ein positiv kommune som gir utviklingsrom for både nye og eksisterande bedrifter.

Austrheim skal vere ein nasjonalt kjent og attraktiv turistdestinasjon som «hav- og kystkommune».

Austrheim skal vere nasjonalt kjend som senter for havsport.

Austrheim skal vidareutvikle og gjera nytta av industriutviklinga på Mongstad.

Strategiar:

Vere ein proaktiv og næringsvenleg kommune (fokus på vertskapsrollen).

Gjennomføra tiltaka i "Strategisk Næringsplan" (felles for Austrheim og Lindås kommunar)

Gjennomføra tiltaka i handlingsprogram 2014-2017 i "Strategisk næringsplan, med fokus på reiseliv og havsport 2014-2025".

Ha fokus på lokale initiativ og regionalt samarbeid.

Detaljplanlegge og tilrettelegge nye næringsareal i samband med større prosjekt som til dømes Johan Sverdrup oljerørledning.

Fremja offentleg-privat samarbeid.

Foto: Mongstad - Øyvind Hagen

Kommuneplan - arealdel

Eit viktig prinsipp i planlova er at det skal være sterkare kopling mellom kommuneplanen sin samfunnsdel og arealdel. Samfunnsdelen skal gje føringar for arealdelen i kommuneplanen. Det er difor viktig at arealdelen tek vidare dei strategiar frå samfunnsdelen som får arealmessige konsekvensar.

I denne samfunnsdelen vil mellom anna følgjande strategiar kunne ha innverknad på arealbruken:

Realisera tiltaka i Bustadsosial handlingsplan.

Auka fokus på utnytting av eksisterande regulert bustadareal.

Opne for mindre tiltak utan dispensasjon for eksisterande bustader i LNF område. (KPL arealdel).

Auka fokus på fortetting.

Vurdering av skulestruktur

Aktivitetar knytt til skule og nærområda i eit bredt spekter for alle, heile livet.

Gjennomføra tiltaka i plan for Plan for fysisk aktivitet, idrett og friluftsliv 2012-2020

Utarbeida eigen kulturminneplan.

Utvikle eit kulturskulesenter

Tilretteleggje for etablering av attraktive næringsareal med god tilgang frå veg og /eller sjø.

Gjennomføra tiltaka i handlingsprogram 2014-2017 i "Strategisk næringsplan, med fokus på reiseliv og havsport 2014-2025"

Utvikle gode folkehelseiltak i samarbeid med idrettslag og andre frivillige organisasjonar.

Gjennom ulike tiltak syte for at flest mogeleg har eigen bustad

Ha tilbod om ladepunkt og langtidsparkering i kollektivknutepunkt.

Sikre kollektivtilbod i samband med nye utbyggingar.

Utvide gang og sykkelvegnett gjennom kommunen. Starte reguleringsplanar for desse.

Gjennom kartlegging av funksjonell strandsone syte for at tiltak og utbygging ikkje råkar viktig natur eller ålmenta sine interesser.

Revidera "KommuneROS" for Austrheim kommune.

Gjennomføra avbøtande tiltak i høve til "KommuneROS"

Gjennomføra tiltaka i "Bustadsosial handlingsplan 2013-2020" i høve til sentrumsnære bustader

Størst innverknad på arealbruken har nok likevel dei nasjonale forventningar og regionale retningslinjer.

Rammene for dette er lista på side 7 i denne plan.

Kommuneplanen har som målsetting at det skal verte auke i befolkninga i planperioden. Samstundes vert det fleire eldre som vil bu i lettstelte leilegheiter nær tenestetilbod og sentralt. Dette gjer at det vert auka fokus på fortetting og tettare utnytting av dei sentrumsnære bustadareala. Samstundes vil dette auka krava til sentrumskvalitetar som ,gang og sykkelveg, møteplass/park, kollektivtilbod/kollektivknutepunkt og aktivitet i sentrum "levande sentrum". Vidare overordna arealplanlegging må ta omsyn til denne utviklinga.

Plan og styringssystem

Kommunal planstrategi

Minst ein gong kvar valperiode

Utviklingstrekk – utfordringar

Planbehov

Eventuell rullering eller revisjon av gjeldande kommuneplan

Pbl § 10.1

Kommuneplan

Samfunnsdel

Arealdel

12 - års perspektiv

Vurderast kvart 4. år

Pbl §§ 11.1, 11.2, 11.5 og Kl § 5

Kommunedelplanar, fag- og temaplanar

Pbl § 11.1

Økonomiplan, med kommuneplanens handlingsdel

4 årig

Kl § 44 og Pbl § 11.1 og 11.3

Årsbudsjett

1 årig

Kl § 45

Årsoppgjer, med årsrapport og rekneskap

Kl § 48

Kommunelova= Kl

Plan- og bygningslova = Pbl

AUSTRHEIM KOMMUNE - KOMMUNEPLANENS SAMFUNNSDEL
2014 - 2024

Utkast til plandokument
1/7-2014